

זמנים לשבת קודש

הדלקת הנרות	7.13
חצות היום והלילה	12.44
עלות השחר	3.47
נץ חמה	5.34
סוף זמן קריש	8.15 - 9.08
סוף זמן תפילה	10.20
שקיעת החמה	7.51
מוצאי שבת	9.06

פרקי אבות פירק

דמותה לתמר

גליון ק"צ - שנה ו' - בלק תשס"ט

יורל ע"י

התאחדות אברכים "יואל משה" ד'סאטמאר

נתיסר ע"י כ"ק מרן רבינו יואל
בנשיאות כ"ק מרן רבנו שלמה
בע"ה"ק ירושלים תוב"א

מגיד תעלומה

האם ראתה האתון את המלאך

ותרא האתון את מלאך ה'. מלאכי השם השכלים הנבדלים, לא יראו לחוש העתים, כי אינם גוף נתפש במראה, וכאשר יראו לנביאים או לאנשי הרוח הקודש כדניאל ישיגו אותם במראות הנפש המשכלת כאשר תגיע למעלת הנבואה או למדרגה שתחתיה, אבל שיושגו לעיני הבהמה אי אפשר. על כן תוכל לפרש "ותרא האתון", כי הרגיש בדבר מפחיד אותה מלבעור הוא המלאך אשר יצא לשטן, כענין ולכי יראה הרבה חכמה ודעת (קהלת טו), שיאמר על ההשגה לא על הראות. וכאשר אירע בה חגס ושם לה הבורא הדבור, אמרה לבלעם ההסכן הסכנתי לעשות לך כה (פסוק ל), אבל לא ידעה למה עשתה עתה כן כי לאונסה נעשה בה כך, ולפיכך לא אמרה לו "הנה מלאך השם עומד לנגדי וחברו שלופה בידו" כי לא עלתה השגתה לדעת זה כלל. ואמר ותרא את מלאך ה' וחברו שלופה בידו, לא שתראה חרב אף כי מלאך, אבל ירמוז הכתוב כי מפני היות המלאך נכון להכות בה, חרדה חרדה גדולה נדמה לה כאלו באים לשחוט אותה. ואם נאמר כי המלאכים הנראים בדמות אנשים, כאשר הזכרתי בפרשת וירא (בראשית יח ב), יושגו אף לעיני הבהמות, אם כן איך לא יראנו בלעם, ולא הוכה בסוגרים. אבל יתכן, שהוסיף בהשגת עיניו מי שהוסיף בה הדבור וראתה כאדם, ולא הזכיר בה הכתוב "ויגל השם עיני האתון" כאשר הזכיר באדוניה (פסוק לא), כי הענין כולו באותו נס גדול כבריאה חדשה בנבואים בין השמשות ואינו נקרא גלוי עינים בלבד. אבל רבותינו (אבות פ"ה מ"ו) לא יזכירו בנסים רק פתיחת פיה. וטעם חגס הזה, להראות לבלעם מי שם פה לאדם או מי ישום אלם, להודיעו כי השם פותח פי הנאלמים, וכל שכן שיאלם ברצונו פי המדברים, גם ישים בפיהם דברים לדבר כרצונו כי הכל בידו, ולהזהירו שלא ילך אחר נחש וקסם ויקללם בהם, כי מנחש וקסם היה.

לא מצינו בכתובים שישאל הקב"ה, רק לרשעים

ויאמר מי האנשים האלה עמך. לא מצינו בכל הכתובים שישאל הקב"ה אלא לרשעים, לאותן שהוא רוצה להטעותן כדי להאבידן ולהשמידם עדי עד. כענין שכתוב: "משגיא לגוים ויאבדם" (איוב יב כג), וזהו שכתוב בקין: "אי הבל אחידך" (בראשית ד ט), לפי שהיה כופר בהשגחה ואמר: לית דין ולית דיין ולית עלם אחרך, רצה להטעותו שישאל לו כמי שאינו יודע, וכן כאן בבלעם רצה לשאול לו כדי להטעותו שיאמר: עתים ידע ועתים אינו יודע.

(רבינו בחיי)

מילי מעלייתא

מכוח שמותיהם של בני, אין הקללה חלה עליהם

לכה ארה לי יעקב ולכה זעמה ישראל, מה אקוב לא קבה אל ומה אזעם לא זעם ה'. הנה בפסוקים הללו רבו הדקדוקים ואי אפשר לפורטם, ויש לבאר דאיתא בספר האמונה לרמב"ן פ"ב, חה לשונן, אברהם יצחק יעקב י"ג אותיות כמנין אחד, וכן אותיות שרה רבקה רחל לאה גם כן י"ג, ושניהם בצירוף בגימטריא הו"ה (כ"ז), ובשנקרא יעקב גם בשם ישראל, ניתוספו ה אותיות (גימטריא) נתמלא שם אל, לכן חותם ישראל בשם אל עד כאן. והנה איתא בזהר הקדוש, כשישראל זכאין נקראים ישראל, וכשחייבים חס ושלום נקראים בשם יעקב. והנה איתא, דהלמ"ד של לבדד ישכון תלוי, דתיבת בדר אלמעלה ולמטה, עם שהם ישראל בדר שהם גוי אחד בארץ. וגם בדר ישכון שעובדים לאל אחד. ולפי זה יש לומר, מה שאמר בלעם אמרת ארה לי יעקב, או זעמה ישראל, ורק שם אחד מובהק, משום הכי אמר מה אקוב, ממה נפשך כשחוטאים נקראים יעקב, אז לא קבה אל, רצה לומר שם אל זועם אינו מסכים, דהא לא נקרא עליהם שם אל, כשאין נקראים ישראל כנוצר לעיל. ומה אזעם אף כשנקראים ישראל, לא זעם השם הו"ה, דאינו מסכים, דהא אז לא חל עליהם שם זה, רק שם אל. וכי תימא מנלן זאת לזה אמר כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו. ואיתא במדרש ובילקוט צורים אלו האבות וגבעות אלו האמהות עיין שם. דאותיות שמם גורם. הן עם לבד"ד ישכון רמו על אחד ולפעמים על הו"ה ולפעמים על שם אל כנוצר לעיל.

בלעם לא היה בכוחו אלא לקלל

כי ידעתי את אשר תברך מבורך וגו'. יש לפרש, דיש לדקדק דלשון מבורך משמע שהוא מבורך בשעתא, ולא אמר בלשון עתיד אשר תברך יבורך, ובקללה אמר אשר תאר יואר, ולא אמר אשר תאור מאורר, ענינו הוא לפי שמצינו בצד הקדושה בנביאים כל דיבור שיצא לטובה אינו חוזר אבל לרעה חוזר, כמו שכתב הרמב"ם בנביא שמתנבא ולא בא הדבר אם נתנבא לטובה נהרג לרעה אינו נהרג, אבל גבי אומות העולם הוא להיפוך, דמתנבא לטובה חוזר לאחר זמן, כמ"ש (סנהדרין קה) בבלעם שכל הברכה שבירך לישראל כולם נהפכו לקללה וכו', אבל הקללות שלהם מתקיים, והטעם כיון שהם מצד הרע, וכן הברכה שבירך בלעם את סיחון בתחילה, לא היה מתקיים שהרי כבשו ישראל את סיחון, ובזה מה שלא שאל בלעם אלא שיקלל את ישראל, ולא שאל ממנו שיברך את מואב, כדרך שעשה במלחמות סיחון ועוג שברך את סיחון וקילל את מואב, כדכתיב כי ידעתי את אשר תברך מבורך ואת אשר תאור יואר, אלא כיון שכבר קילל את מואב כשנלחם עם סיחון קללתו מתקיימת, ואינו יכול לחזור ולברך אותם, ולא ביקש אלא שיקלל את ישראל.

פנים יפות

סדר הלימוד לפי פנחס - מסכת מכות							
יום	א	ב	ג	ד	ה	ו	שבת
דף		סיום מס' חגיגה	ב.	ב.	ג.		הזרה

ביום השני! סולנו למעמד סיום מס' חגיגה התחלת מס' מכות

מלחמות ה'

הגאולה העתידה תבוא בזכות נטרונא

ומדברי חז"ל אלו מפורש יוצא כי אין לנו זכות אחר להיגאל מן הגלות החל הזה אלא זכות נטרונא, דהיינו לשמור ולהמתין על ישועת ה' ולא לבקש הגאולה בהבהוב טרם הגיע זמנו, ואלו הרשעים אשר מרדו בה' ולקחו לעצמם מלכות וממשלה קודם ביאת המשיח הן המה המעכבים את גאולתינו ופדות נפשנו, כי בפירוש אמרו חז"ל אשר הגאולה העתידה תבא רק בזכות נטרונא, ולעומת זה אלו השרידים אשר ה' קורא העומדים ומצפים בתמימות על הגאולה ועל הישועה, ואף גם בראותם אורח וקושי הגלות אינם אומרים לנפשם נואש אלא מתחזקים בכל עת כי הכל הוא בהשגחה פרטית מן השמים, ובאותו רגע שתעלה רצון מאת הבורא יתברך שמו ויתעלה לגאולתו בא יבוא משיח צדקינו ולא יאחר, בזכות אלו המאמינים מכה לראות בישועת כל ישראל ושמחתן במהרה בימינו.

ודבר זה יש לדמו במאמר הכתוב ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה קוינו לו ויושיענו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו, ולפי דרכנו משמיענו הנביא ואומר, ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה, כי עתידין ישראל להגאל ולהושיע בתשועת עולמים, וביום ההוא יראו עין בעין התגלות כבוד מלכות שמים העולם, אך באיזה זכות יזכו לזה, על זה אמר קוינו לו ויושיענו, היינו זכות נטרונא שהיו עומדים ומצפים בתמימות לישועת השם, וכדי לחזק הענין כפל הנביא דבריו ואמר שנית, זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו, כי בזכות שקוינו אל ה' בימי ענינו ומרודינו באמונה פשוטה ולא עשינו מעצמינו שום פעולה והשתדלות לפרוק עול הגלות מעלינו, בזכות נטרונא זו נגילה ונשמחה בישועתו.

וזהו שאמר הכתוב לא הבית און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, וכתב הרמב"ן שהוא על דרך הכתוב תחת לשונו עמל ואון, ולדרכינו ירמוז על אותן בני ישראל הכשרים שאינם דוחקים את הקץ, ואין להם חלק ונחלה בגאולה של שקר קודם ביאת המשיח, ועליהם הוא אומר לא הבית און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, וזה הכונה ה' אלקינו עמו, פי' שמתחזקים ומאמינים בה' אלקיהם ומצפים לישועתו הקרובה לבא.

(בסך משה)

מילי דאבות

וירא בלק בן צפור. במדרש איתא נוח לרשעים שיהיו סומין, שעניהם מביאין רעה לעולם. ויש לומר הטעם למה בלק לא היה סומא כנאמר ויר'א בלק, דהיה מרגלא בפי אאמו"ר מרן הקדושת יום טוב ז"ל עה"פ מאויבי תחכמני מצותיך, דהנה מ' שמתנהג בדרך הטובה והישרה יש עליו התגבורות היצר עצומה, ויתכן לפעמים שהיצה"ר מסמא עיני האדם לטעות בדבר עבירה לחשוב עליו שהוא מצוה וכן להיפך, משה"כ הרשעים אין להם סמויות עינים ומשיגין מהר מה היא הדרך שאינו טוב היפך הקדושה, דהיצה"ר אינו מועה וידע מלאכתו היטב וממלא תפקידו בשלימות, ואינו מניח לאלו הנופלים ברישותו שיטעו לעשות פעמים איה דבר טוב, ולכן בניקל יותר ללמוד ממעשה הרשעים אך לעשות להיפך, דזה ברור שכל מה שהרשעים עושין הוא רע ומו, ויש להתרחק ממונן בתכלית הריחוק, נמוצא דממעשה אויבי יכול להיות תחכמני לעבודת ה' האך לעשות להיפך. ולכן היה

וירא בלק, אע"פ שבאמת מוטב לרשעים שיהיו סומין, עכ"ז השאיר לו הקב"ה הראי' למעשיו הרעים, כדי שיוכל להיות מאויבי תחכמני מצותיך, שממונו ניקח לעבוד את ה' ע"י שנדע לעשות הכל להיפך. ויקץ מואב מפני בני ישראל. פרש"י קצו בחייהם, ויתבאר עפ"י"ש בספה"ק אגרא דכלה (פ' לך) עה"פ ואת בריתי אקים את יצחק, א"ר אבא מכאן למד בן הגבירה ק"ו מכן דאמה, כתיב בישמעאל הנה ברכתי אותו והרבותי אותו וגו', וק"ו ואת בריתי אקים את יצחק עכ"ד המדרש, ותו"ד בקיצור דח"ו כשלא יזכו ישראל מצד עצמן, יושעו מכח מידת הק"ו, שניתן לדרוש עפ"י התורה, שמועיד להם חסד וטובה, ק"ו מהצלחת ישמעאל וגדולתו עיי"ש"ד, ואפשר שזה הכונה ויקץ מואב פרש"י קצו בחייהם מפני בני ישראל, שע"י חיהם יומשך לישראל חסד וטובה בכח הק"ו, ולגדל רשעתם מאסו קצו בחייהם, שלא רצו שיצמח לישראל טובה ע"י חיהם, וע"כ קראם כאן בני ישראל, דבחי' הק"ו מועיד להם, מכח שהם בני הגבירה ובזכות אבותיהם, ולצד זה קצו בחייהם, ע"כ אמר מפני בני ישראל. (דברי יואל)

הזכרת בני רב פפא מסוגל לזיכרון

דארו בר פפא בפרק אלו טריפות, והם אחד עשר בני רב פפא סבא שהיה בזמן רב, ומהם בני רב פפא שהיה מזמן אביי ורבא, ואלו הם: דארו, סורחב, רכיש, רפרם, אבא, אסא, רמי, חיינא, אבא מר, נתמן בר פפא, ושמועתי מנאב מארי ז"ל, שקבל מהחכמים הזקנים זכרם לברכה שמועלים לשכחה, ושיאמרו אותם שבעה פעמים ושה הסגולה יש לה כמו בזכירת אליהו. (ספר יוחסין לר"א מאמר שני את הדל"ת)

אשה כי תזרע וילדה זכר, וידוע שהצדיקים שזכו להמתנה להיות מנוטרי ברית קודש אין למעלה מהם, ושכרם בעולם הזה שיוולדים בנים זכרים צדיקים, ובכל דור ודור ההכרח לקיים העולם בצדיקים כאלו, ובימי האמוראים היה הצדיק רב פפא ע"ה מצדיקים אלו וזכה לעשר בנים תלמידי חכמים וצדיקים, לכן אומרים ומזכירים אותם ע"ה בסיום מסכת, כי בצדיקים אלו אין שכחה, שנזכה בזכותם לזכירת התורה הק". (אור ישע, פר' תזריע)

האם היו מלם בני רב פפא אחד

מזכירים בסיום מסכת שמות עשרה בני רב פפא, וכתב בסוף תשובות הרמ"א ז"ל רמז על זה שרומזים לעשרת הדבורות, ונראה ממנו דכולם היו בני רב פפא אחד, אבל בספר האשכול מבואר שאל היו כולם בני רב פפא אחד רק דהתכרו כולם בש"ס ושם אביהם היה רב פפא אבל לא היה אחד, והובא שם שמקובל בידם רמז 'ואתה את בריתי תשמור' ולא פירש מה נרמז בזה, ונראה שם שהיה מנהג זה מהגאונים ועוד קודם לה מזמן הגמרא, והרמ"א ז"ל כתב כי רב פפא מרמז על משה רבנו ע"ה שהיה מעלתו פה אל פה אדבר בו ופה אל פה לא ר"ת רב פפא וכו'. (פרי צדיק ח"ג ל' געמעה)

טעם הזכרת רב פפא ובניו לפי שהיה מוקיר רבן

טעם מה שזכה רב פפא להני עשרה בנים שמזכירין אותן בהדרן למסכתות, זהו כנגד עשרה דבריא בחילוקי דעות דרבנן שמצינו בש"ס שהיה רב פפא חושש לתרווייהו ואמר (ברכת י"א) בלשון הלכך נימרינהו לתרווייהו, וידוע מה שאמרו חז"ל (שבת כ"ג) האי מאן דרחים רבנן הויין ליה בנין רבנן, ורב פפא שאמר בלשון הלכך היה חושש לכולהו משום דרחים רבנן, משום זה זכה רב פפא לעשרה בנים דהוי רבנן ומזכירים אותם בסיומי המסכת. (וישועות משמון, מהרב מטעפליק זצ"ל)

מזכירים אותם לזכרון טוב

עוד טעם שאומרים בני רב פפא בסיום מסכתא לפי שבני רב פפא נהרגו כולם, ועל כן

הדרן עלך

עניני אמירת הדרן עלך

נוהגים להזכיר את שמם בעת הלימוד לזכרון טוב, כמו ענין אל מלא רחמים, כי מימיהם אנו שותין, ומפני זה לא נזכרו בכינוי 'רב' כי אין גבורות לפני המקום. (מטעמים)

רב פפא היה עושה לבניו סעודה בסיום מסכתא

מה שנוהגין לומר אחר סיום כל מסכתא רב פפא עם עשרה בניו, שהיו מאירים וגדולים בתורה, על ידי שהיה עושה להם סעודה בסיום המסכתא, כי עשיר היה והיה מחזיק לעוסקי תורה, לכך זכה שמזכירין אותו עם עשרה בניו הרומזים כאילו הזכירו עשרת הדבורות. (תשובות הרמ"א)

מתפללים שנזכרו את התורה בתחיית המתים

ושמעת' מרבינו הק' מאיזביצא צוק"ל ביהוד, שכל אחד מזרע ישראל לעתיד בתחיית המתים מתברר שלא מת רק היה כישן, וכמו שכתוב הקיצו ורגנו שוכני עפר, וכשינער משנתו יזכור כל הדברי תורה, ועל זה מבקשים 'לא תנשתי מינן לא בעלמא דהין ולא בעלמא דאתי'. (פרי צדיק)

'הדרן עלך' שנחזור למידה זו שנשמח בטובת חברינו

תיתי לי דכי חזינא צורבא מרבנן דשלים מסכתיה עבידנא יומא טבא לרבנן, דהנה הבית המקדש נחרב על שנת חנינ, היינו שהיה לו צער בלימוד של חבריו או בשאר ענינים וכדומה, ועל זה אנחנו בגלות לתקן זאת, ובמדה זו התפאר אביי שהיה כל כך במדה זו שלם ויצא מהפחיתות, שהיה לו שמחה שראה דבר טוב אצל חבריו עד שעשה סעודה לכל חבריו, וכל זה כדי להמשיך גם אותם לזו המדה על ידי הסעודת ריעות, וזה הפירוש מה שאומרים בסיום מסכת הדרן עלך וכו' פירוש על ידי אותו השמחה נחזור למקומו הראשון וזה מה שעושין סעודות אלו באב, כנ"ל שזה התיקון. (ספר הדוסת לבעל החיזיון הר"ם)

'הדרן עלך' מלשון יופי

יש לפרש מאי דאמרין בסיום מסכת הדרן עלך מסכת וכו' והדרן עלן מסכת, על פי עובדה שפעם נסע חסיד אחד ללמוד אצל הרה"ק מוה"ר דוב בער ז"ע המגיד ממעזריטש, ושאל אותו מדוע אתה נוסע דקא שם וכי במקום אחר אינך יכול ללמוד תורה, והשיב, שאפשר ללמוד תורה גם במקום אחר, אבל התורה אינו מלמד אותי לכלום, ולכן נקרא שמו תורה שהוא מורה דרך לאדם, וזה דוקא אם לומדים תורה לשמה, והדר הוא מלשון יופי, וזהו הכוונה 'הדרן עלך', היופי שלנו שהגיע לנו על ידי שמלמדינו אותך הוא 'הדרן עלך', כי התורה למד עמנו מדות טובות ויפות. (וינד יעקב)

חברות
סודי התורה

סעדינו ונושעה

הן ידוע גודל מעלת סגולת ההשתתפות בדמי סעודת ההילולא של הרה"ק בעל אור החיים זי"ע

זכויות וסעודת ההילולא דהאי שתא ותיקנים בצוואת חזא עם

חגיגת סעודת סיום מסכת חגיגה

במסגרת הבורית הק'

ע"כ מי שברצונו ליטול חלק בהוצאות הסעודה יפנה אל מוה"ר יואל (בר"י) קליין הי"ו

ובודאי יזכו חזק של בעל ההילולא ויזן על כל הפשתמים לחתברך בכל מילי דמיטב אמן ואמן

חברות
סודי התורה

בואו חשבוני

אלפי אנ"ש כבר זכו ליהנות הנאה רוחנית וללמוד מאז נתייסדה חבורתנו הק'

372

דפים גמרא

סוכה 55
קידושין 51
ראש השנה 34
יטין 59
ביצה 39
שבועות 48
מגילה 26

חבר יקר!!! איכה???

הצטרף גם אתה לחאי החבורה קדישתא ואל יפקוד מקומך מזה

חברות
סודי התורה

ביום שני פר' פנחס

יחגגו אנ"ש פעה"ק המעמד המרומם סיום מסכת חגיגה

המזן גרמא

הקבנו ושמענו

קיימו וקבלו

מקומך בל יפקד ממעמד נשגב זה

מערכות ישראל סבא

המערכה על טהרת החינוך בעיה"ק ירושלים תובב"א

הכרעת גדולי ירושלים בנוגע דרישתו של מונטיפיורי

אמנם על אף התיסדותה של הישיבה 'דורש ציון', באופן פשרני בהתחשבות עם בני עדות ספרד, לא הפריעה כלל וכלל את פעילותם של גדולי ישראל על משמור החינוך, ובשנת תרל"ו כאשר השר משה מונטיפיורי שיגר סכומים מסוימים לירושלים, על מנת להסדיר לימודים בלשון ערבית בשני התנ"כיים 'עץ חיים' לעדת האשכנזים ו'דורש ציון' לעדת הספרדים, הורו גדולי ירושלים לראשי ומנהלי התלמוד תורה 'עץ חיים', שידעו לו כי בגלל האיסור על לימוד לשונות זרות, אין באפשרותם לקבל את הצעתו, ותורתו הוחזרה אליו, ואילו מנהלי התנ"כ 'דורש ציון' נענו להצעתו, בהסכמתם המלאה של גדולי ירושלים,

הסכמת הרה"ח זונפלד להנהגת הפשרה של 'דורש ציון'

ועדות נאמנה להסכמה זו משמשת מכתבו של מרא דארעא ישראל הגה"ק רבי יוסף חיים זוננפלד ז"ע, משנת תרס"ז, אשר בו הוא מציין לשבח את פעילותו של הישיבה 'דורש ציון', וכה הוא כותב:

זאת התעודה ממני החותם מטה הבית המפורסם 'דורש ציון' יבב"ץ אשר היה תחת השגחת הרב הגאון המפורסם ר' יצחק פראג זלה"ה ובנו הרה"ג המרביץ תורה בישראל יוסף חיים זצ"ל, מזה ארבעים שנה עומד גם

היום פטירתם על תלו ולתותיו פתוחות לקבל תלמידים מכל עדה, ספרדים, מערבים, תימנים, ללמד תורה עם ד"א ביראת ה' על פניהם וש"ס שו"ג ושפת עבר וגם שפת הארץ, ערבית, תחת השגחת המנהלים אשר לקחו לשרת בקדוש ה"ה הרה"ג ר' מנחם ש"ט הכהן יצ"ו ובנו הרב אור היר"ח יצ"ו הם יהיו המנהלים, והאדון החכם יצחק ישראל הי"ו משגיח ובאמת כולם אנשים ראויים לאותה איצטלא.

המוסד 'דורש ציון' בצביונה הרוחנית המיוחדת

ואכן במשך שנים רבות שמר 'דורש ציון' על עמדתו הרוחנית והמיוחדת, על אף נסיגותיהם התכופים של החוגים הפשרנים להשתלט עליו, וכשאר מוסדות החדרים קבל גם הוא את חסותו של 'ועד פקדי ואמרכלי אמשטרדם' וכמו כן נתמך על ידי 'התאחדות היראים הכללית' אשר בפראנקפורט מיסדו של הגה"צ ר' שמשון רפאל הירש זצ"ל, ובתקופת שנים ברוכה נחשב 'דורש ציון' כמרכז התורני של עדות הספרדים בעיה"ק ירושלים.

הגה"ק ר' יוסף חיים מסלק את ידיו מ'דורש ציון'

אולם ברבות הימים כאשר סוף ואחרי מאמצים רבים, הצליחו אחדים מהפשרנים, להשתלט על המוסד, ומאז לא מצא בו הגה"ק ר' יוסף חיים את סיפוקו המלא, ומאז לא היסס להודות בצדקתם של אלו השוללים את שיטתו של המוסד כבר מאז היווסדו, ומשך את ידיו הימנו.

יסוד התלמוד תורה בני ציון

והנה מאז הקדיש הגה"ק ר' יוסף חיים זצ"ל את מאמציו, לכוון את התלמוד תורה המרכזי 'בני ציון' לעדות המזרח, אשר בו יתנהלו הלימודים על פשרות הקדוש בלבד, ללא כל פשרות וויתורים, ואלו הם דבריו במכתבו למען תלמוד תורה זו:

בקרתי את בית התלמוד תורה הכללית בני ציון לעדת אחינו הגורג'ים המתנוסס לתפארת בעה"ק, ומצאתי בו את שאהבה נפשי, כי מתנהג על פי סדר החינוך המקובל והמסורתי לעם ישראל מדור דור, לחנך ילדי ישראל על מבויעי התורה והמצוות על פי רוח ישראל סבא, ומאוד התענגתי לשמוע קול התורה מתשב"ר ומבחינות התלמידים הבקאים בכמה מסכתות בעל פה, והנני מברך את העושים והמעשים העוסקים בהמצוה הגדולה בתלמוד תורה כנגד כולם

להחזקת התורה בין ילדי ציון קדושים ולהצילם מהחינוך הזר של בתי הספר החפשיים אשר התפשטו בעוה"ר בעיר קדשינו ומובטחני שבית התלמוד תורה הנזכר ירים את קרן התורה בין אחינו הספרדים ומציון תצא תורה וגו',

שוב מנסים הפורצים לפרוץ את חומת החינוך

שבע שנים בלבד עברו מאז האיסור המחודש על בתי הספר, ושוב הסעירו מערכות החינוך בעיה"ק ירושלים את העולם היהודי, אמנם הפעם הזאת היתה המערכה בהדים מרובים יותר, היה זה נסיונו של ההיסטוריון האפיקורסי היינריך גרץ, בשנת תרל"ב, להצטרף לפורצי גדרי החינוך בירושלים והחליט לייסד בית ספר חילוני שיהיה מיועד לחינוך יתומים, והוא שנמנה מכבר בפומבי על כת המשכילים שבגרמניה, ביקר בארץ במיוחד למטרה זו, ופרסם ברבים את תקנות המוסד, המתוכנן שבעיהם נכלל גם סעיף מיוחד ש'היתומים ילמדו מדעים נחוצים, כלומר נסיון נוסף להקים בית ספר חילוני בעיר הקודש ירושלים פלטרין של מלך.

מלחמה גלויה מנים אל מנים נגד הפורצים

אמנם בפעם הזאת מכיון שיהודי ירושלים כבר התנסו פעמיים במלחמה כנגד המתפרצים, לא הצטרפו הפעם

לאזהרה מוקדמת, ובהבחינם בסכנה החליטו מיד לצאת במערכה גלויה ומאוחדת נגד תכנית זו, ובשעה שהתקיימה ברחובה של עיר בחורבת רבי יהודה החסיד קבלת פנים חגיגית לכבודם של גרץ וחבריו, עלה הרה"ג ר' ישכר בער צוועבנער זצ"ל, בנו של הגה"ק רבי אברהם שאג זצ"ל על הבימה, והכריז את נוסח החרם כנגד בתי הספר, וכמה מהפשרנים ניסו לטעון כי דעתו היא דעת יחיד, אולם גדולי ירושלים ובראשם הגאון ר' מאיר אוירבאך זצ"ל, מיהרו מיד להתייצב לימיו של הרה"ג ר' ישכר בער, שקינא לכבוד השם ותורתו והגינו עליו, וממוני הכוללים גם הריצו למערכת כתב העת 'מגיד' אגרת גלויה אשר בה הפכו בזכותו של ר' ישכר בער, ואלו הם דברי ממוני הכוללים, בגליון 19 משנת תרל"ב:

ירושלים, כ"ז אייר, לכבוד הרב בעל המגיד שלום מציון נה הצדק,

עלי המגיד נו' 18 היה למראה עינינו ונצטערנו מאד לראות כבלע את הקודש, ה' משה גאטשאלק מברלין ההויב עוז בנפשו לחלל כבוד ידידינו הרב המופלג בתורה כש"ת מו"ה ישכר בער צוועבנער נ"י על אשר כדת וכהלכה עשה, מי לא יפלא על איש אשר יריב את רעהו וחלף וכוז באמרי שפר להראות קבל עם השם אשר הצדק אז ישפוך בוז וקלון בדברי כחש אשר מעולם לא היה, כמעשה נשים זקנות אשר יריבו אשה את אחותה לגלות ערותה כן עשה האדון הלוי, ואינו מדרך מוסר האנושי להטיל מום בקדשים, לכן החרש לא נוכל מבא בכתב גלוי לעין כל קוראי גליוני המגיד לדעת את ידידנו מו"ה ישכר בער נ"י אשר קנא קנאת השם צבאות כי ישר הולך הנהו ויראת השם היא אוצרו. המשך יבוא אי"ה

סיד המעמד לכבוד של חור

סעודה של מצוה

סעודה רבתי

לגומרה של תורה

מילוי ימים בשעה 9:00
ברכה המון בשעה 11:00

חדר עלך

הרה"ק ר' יחזקאל שרגא בראך שליט"א מנ"ש בתורתנו

נואם הכבוד

הגאון הגדול רבי **חיים אורי פריינד** שליט"א חבר הבר"ץ

משא הערב

הגאון הצדיק **דומ"ץ דקהילתנו** שליט"א

בעידן חדותנו זו יערך **שמונת שבע ברכות** לרגל שמונת ימינו בנו של **הרב הגאון רבי יהושע אשר כהנא שליט"א** ראש כולל רבנים דקהילתנו חק דומ"ץ הגדול החריט ורב דב"ס"ר שמונת ימינו

עבדנא יומא סבא לרבנו

החמשה של מצוה

ברוב שיר ושבח להש"ת נותן התורה, שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה, לראות ברכה בעמלינו ולקצור ברינה פרי עמלם של חברי חבורתנו

לסיים מסכת חגיגה

ביחד עם אלפי חברי קהילתנו חק ברחבי תבל

ובראשינו מלכינו

כ"ק מרן רבינו מייסד חבורתנו שליט"א

מתכבדים אנו בזה להזמין את מע"כ הי"ו לשמוח בשמחת התורה לחנוג יחד את המעמד המפואר

סיום מסכת חגיגה

והתחלת מסכת מכות

שתתקיים א"ח ברוב פאר וחדר **ביום שני פר' פנחס הבעל"ט**

יוסף דהילולא קדישא של הרה"ק בעל אור החיים זי"ע בבית מדרשו **ברך משה ד' סאטמאר רח' יונה 20** בשעה 8.30 בדיוק

בראשות הגה"צ דומ"ץ דקהילתנו שליט"א

יחי"ר ענוה לגבירי תורה ולתאריה ושם שיישמו מסכת זו כן נזכה לסיים מסכתות אחרות עדי נזכה לקבל פני משיח צדיקנו. ומלכנו בראשנו, בב"א

בברכת התורה

חבורת יסודי התורה

יסודי התורה

סלמנדרא מוהי

דף כ"ז. אמר רבי אבהו אמר רבי אלעזר, תלמידי חכמים אין אור של גיהנם שולטת בהן, קל וחומר מסלמנדרא, ומה סלמנדרא שתולדת אש היא הסך מדמה אין אור שולטת בו, תלמיד חכמים, שכל גופן אש, וכו'.

חיה הנבראת מן הארץ

ופי' רש"י, סלמנדרא. חיה הנבראת מן הארץ, כשבערין אש במקום אחד שבע שנים תמיד בלי הפסק.

מין צב הוא

אמנם רש"י במס' חולין (דף קנז). פירש, וסלמנדרא - שרץ הנוצר מן הארץ מעצי הדס, ע"י כשפים, והסך מדמו אין הארץ שולט בו, וקים ליה לר"ע דמיא דצב הוא.

בריה שביסוד האש

ובחידושי חתם סופר שם עמד על סתירה זו בדברי רש"י, ועוד הקשה שקשה לומר שהכשפים יש בכוחם לבראות בריה חדשה, וגם קשה שקרא בא לרבות בריה שעי' כשפים שלא בטבע, וכתב שם, ע"כ נראה לענ"ד דודאי בריה היא שביסוד האש כדמשמע בשמעתין, והיא גדולה בהרים המריקים אש הידועים, והמכשפים חוברי חבר שרגלים לאסוף בריות ולחברם, כשרוצים להוציא הסלמנדרא מיסודו והרי הגדלים באש כשפורשים לאויר מיד מתים, ע"כ צריכים המכשפים להכין להם מקום חם כמו יסוד אש שהיו דרים שם, כמו שמכניסם כלים מלאים מים לדגים שמוציאים מים ליבשה, כן מכניסם המכשפים כבשן שהוסק ז' שנים בעצי הדס שאז חמימותו קרוב ליסוד אש, ולשם מחברים הסלמנדרא ממקומו להביא לכאן, ופירם ורבים שם, ומדמה מושחין בני אדם ואין אש שולטת בהם.

מין עכבר

ובתוס' מס' חגיגה (דף כז). פירש, סלמנדרא החלד והעכבר, תרגם יונתן כרכושא וסלמנדרא, ערוך.

סלמנדרא היא התנשמת

אמנם בתרגום יונתן שלנו ויקרא (פרק יא פסוק ל). והאנקה והכוח והלטאה והחומט והתנשמת, כתב, ומינקת חיונה וכוחה ושמיתא וקיצוץא וסלמנדרא. **ובחי מהר"ץ חיות** כתב שאצלו בתוס' ט"ס הוא וצ"ל תרגום ירושלמי ז"ל: תוס' ד"ה סלמנדרא תרגם יונתן כרכושא וסלמנדרא ערוך. נ"ב כבר התעוררו המבקרים שט"ס כאן לשון תרגם יונתן, דעל התורה לא תרגם יונתן, כדמוכח פרק קמא דמגילה, ורק הוא תרגום ירושלמי, ובערוך ערך סלמנדרא, מובא באמת בשם תרגום ירושלמי.

חיה שנוצר באש הכבשן כשבער זמן רב

ובדרשות הר"ן **שועיב** ז"ל פרשת בהר פירש, סלמנדרא, היא חיה הנוצרת מיסוד האש, כשמתמידין להבעיר אש בכבשן זמן גדול, נוצרת זאת החיה, ונחזית מיסוד האש.

בריה הגדלה בכבשן של עושי הזוכית תור שבעה מעל"ע

ובמדרש **תנחומא** פרשת וישב כתב ז"ל: בריות הגדלות באור ואין גדלות באור ואין זו סלמנדרא, כיצד העושים את הזוכית כשהן מסיקין את הכבשן שבעה ימים ושבעה לילות רצופין מכובד האש יוצא משם בריה הדומה לעכביש (ס"א לעכבר) והבריות קורין אותה סלמנדרא, אדם סך ידו מדמה או אחד מאיבריו אין האור שוטלת באותו מקום למה על שתחילת בריאתה מן האור.

אתקינו סעודתא

עניני מאכלי שבת (טז) בציעת החלות

להוציא את החלות מתחת המפה

מוציא הפת מתחת המפה, ואחר כך יסירנה, דהוי דומה לטל שהיה על המן, שהוציאו אותו מתחת הטל. (פרשה ס"ד רע"א)

וצריך עיון הא בפסוק בפרשת בשלח כתיב ותעל שכבת הטל וכו', פרש"י כשחמה זורחת עלה הטל שעל המן וראו וכו', הרי שנשתלק הטל תחילה, וכן באמת לא ראיתי להקפיד בהך שמוציאים החלם קודם שמשירין המפה. (אליה רמ"א סי' רע"א)

לרשום בסכין על החלם

המדקדקים נוהגים לרשום בסכין קודם הברכה. (מגן אברהם, סי' רע"א)

כדי למעט בהפסק

הטעם נראה לענ"ד דבחול צריך שיחתוך קודם שמתחיל לברך, אלא שלא יפרידנו לגמרי כשיעור המפורש לעיל סי' קס"ז, עד שיסיים הברכה, אבל על כל פנים העיקר צריך לחתוך קודם הברכה כדי שלא תהיה החתיכה הפסק בין ברסת המוציא לאכילה, אלא דבשבת אי אפשר לחתוך קודם שיתחיל לברך, כדי שיהא שלם לגמרי בשעת הברכה, מ"מ המדקדקים נוהגים לרשום, דכל מה דאפשר למעט בהפסקה בין ברכה לאכילת המוציא עדיף, ועל ידי הרשימה אין צורך להפסיק לאחר הברכה באיזה מקום, ועד כמה יבצע, כי כבר רשם קודם הברכה. (מחצית השקל, שם)

לחתוך במקום הרשימה

וחותך במקום הרשימה, דלא כמנהג ההמונים שמשבבין בסכין סביב החלם, אבל אין רשומין ואיני ניכר שום רושם, דמאי הועיל בזה, ואין טעם לזה. (מחצית השקל, שם)

שאינו להקפיד לבצוע במקום הרשימה

אדמו"ר הצמח צדק נ"ע דיבר פעם מענין דבר דקדוק אחד שאינו נצרך, ואמר בדרך הלצה שהדבר דומה בעיניו כאותו המחפש את הרשימה בלחם, והביט החסידים שאין צורך לחפש את הרשימה, ואפילו אם אין הרושם ניכר בלחם, מכל מקום כיון שהעביר הסכין במקום שרוצה לחתוך בו, בחציו, או בשליש, או ברביע, ויזכור אחר כך לבצוע שם, אף אם אין רישומו ניכר. (קצת השלחן סי' פ"א)

שלא ירשום בסכין

ואין נכון לרשום בסכין המקום ששם יבצע, דאם כן הוא מגלה דעתו שעל המקום שעד הרושם הוא מברך, ולכן טוב שלא לרשום כלל. (נל"ח מס' ברכות לט)

אופן אחיזת החלות

וב' שולי הלחמים יהיו דבוקים זה בזה, וב' פנים מב' צדדיו שלחם, יהיו פן זה מצד ימין, ופן זה מצד שמאל, ואז יתראו כאילו הב' לחמים נעשו לחם אחד, ובו ב' פנים מב' צדדיו, ויהיה כדמיון לחם הפנים שבמקדש. (שער המסעות)

כולל רבנים

שע"י מלל למצויים "ומאל משה" דסאטמאר בנשיאות כ"ק מן אדמו"ר שליט"א

גם ברכות יעשה מורה

בקול רנה וישועה, ומשמי מרומא עליא, הגנו משגרים ברכותינו אל מול דורת נאמן האי מורה, בקו נפלא כמכונני התורה, עושה כשלמה אורה, מורה צדק כבריאר, בקלה כבמורה, משנתו ערוכה וסדורה, כשמלה ברורה, במעם ובסברא יורה, מסר בל"ג לרושם קרן התורה בתוככי כוללנו, כנתיבות ההלכה להדריכנו, כלי מדויק ברכה, אשרינו שלנו ככה, כי לונא, כי לו יאה.

הרב הגאון

רבי יהושע אשר בהנא שליט"א

ראש כוללנו

רב דביהמ"ד משכנות הרועים - ומו"ץ פתח"ק ת"ו

לרגל יום שמחת לבו בנישואי בנו למז"ט

ובכן מתבשרים את להזמין את קהל אנשי הק"ו

לשמחת שבע ברכות

שיתקיים בצוותא עם המעמד הגדול
סיום מסכת חגיגה
במסגרת חבורת יסודי התורה

יחיד מלפניך ה' אלוקינו, שירצה לפניך עת רחמינו, ויצו ה' אתו את הברכה, בברכת תורת וידא בהצלחה, ואך טוב וחסד ויכול באהלו כל הימים, עדי נזכה לתשועת יולטים, אמן.

החתומים בברכת התורה
הנהלת הכולל - רבנו ותלמידיהונו

קהל ימב לב דיסאטמאר

בנשיאות כ"ק מן אדמו"ר שליט"א
פעילות ירושלים תוכביא

ברכת מיל מזב

באותות כבוד ויקר וברגשי גיל ושמחה, הגנו משגרים בזה
ברכותינו ואחולינו, אל מול ידיו אנ"ש פעיה"ק

הרב הגאון

ר' יהושע אשר בהנא שליט"א

ראש כולל רבנים דקהילתנו הק"ו

רב דביהמ"ד משכנות הרועים - ומו"ץ פתח"ק ת"ו

לרגל נישואי בנו

ה"חתונה" ביום ראשון באולמי "בנות ירושלים"

וזאת הברכה, שתרו רוב נחת דקדושה מהם ומכל ויצאי העליכם.

הוצאות הגליון נתגב ע"י

הר"ר יודא ארי' אלתר דייטש היר"ו
לרגל חולדת בנו למז"ט

התאחדות אברכים "זיואל משה"

דחסידי סאטמאר

נתיסד ע"י מ"ר מר' דביה"ק י"ע - מסיאטא מ"ק מן אדמו"ר שליט"א
פעילות ירושלים תוכביא

קול רנה וישועה

באותות כבוד ויקר משגרים אנו ברוכותינו לרום מע"כ רב
האי גאון, משיב לשואליו ודורשיו דבר ה' זו הלכה, כאש"ד
שמנה לחמו לחמה של תורה, נודע בשערים, בשיעוריו
היקרים, מפז ומפנינים יקרים, כש"ת

הרב הגאון

רבי יהושע אשר בהנא שליט"א

ראש כולל רבנים דקהילתנו הק"ו

רב דביה"ד עטמנות הרועים - ודו"ץ פתח"ק ת"ו

לרגל נישואי בנו מ"ו למז"ט

ובח"א עידן דחיותא נבוא שעריו בתורה על שמוסר עצמו
למענינו, בהשמעת שיעוריו הנפלאים תמיד כסוד.

והי"ר שהיווג יעלה יפה לתפארת האבות, ויזכו לבני חיי
ומזוני משולבות, ויזכה ומוע"כ לרוות רב תענוג ונחת
דקדושה מכל יוצ"ח, ויזכה להמשיך בהרצת התורה
והוראה, עד ביאת הגאול, אמן

הכ"ד החותמים בשם אנ"ש המונים משיעוריו היקרים
הנהלת